

ТАБЛИЦА
за отразяване на възражения и предложения по проекта на Насоки за кандидатстване по процедура:
BG05SFPR001-3.006 „Модернизация на висшите училища 2.0“

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
1	Министерство на финансите 12.09.2025 г.	Във връзка с изпратените ни за съгласуване по чл. 26, ал. 3 от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ) и чл. 7 от Наредба № 4 от 22.07.2016 г. (ДВ, бр. 59/2016 г., изм. и доп., ДВ, бр. 39/2023 г.) проект на Насоки за кандидатстване по процедура BG05SFPR001-3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“, изразяваме следното: Съгласно информацията в Условието за кандидатстване (УК), процедурата е разработена с два режима на подпомагане – режим „непомощ“, извън обхвата на чл. 107, пар. 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) и режим „минимална помощ“ при условията на Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от ДФЕС към помощта de minimis (Регламент (ЕС) 2023/2831). Допустими кандидати по процедурата са 16 бр. висши училища, определени въз основа на комплексни оценки за качеството на обучението и съответствието му с потребностите на пазара на труда. Допустими партньори		

¹ Попълва се само, когато УО е приел коментара.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		са всички висши училища, получили акредитация и създадени при условията и по реда на Закона за висшето образование и национално представителните организации на работниците и служителите и на работодателите. Режим „непомощ“ е аргументиран в УК по отношение на висшите училища с разпоредбите на т. 28 и т. 31, буква а) от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (Известието), съгласно които, общественото образование, организирано в рамките на националната образователна система, финансирано и контролирано от държавата, може да се счита за неикономическа дейност, а основните дейности на висшите училища, насочени към образование за повече и по-добре квалифицирани човешки ресурси, не попадат в приложното поле на правилата за държавна помощ. Процедурата предвижда също финансиране в режим „непомощ“ на партньорите - национално представителните организации на работниците и служителите/работодателите, когато те прилагат открити, прозрачни и публични процедури за избор на изпълнители по смисъла на т. 89 - 96 от Известието. Когато същите упражняват и икономически дейности, процедурата изисква финансово-счетоводно отделяне на двата вида дейности (икономически и неикономически). Във връзка с изложеното обръщаме внимание, че УО следва да прилага подходящи контролни механизми, с които да гарантира, че финансираните в режим „непомощ“ дейности са неикономически и са насочени към образование, а възлаганите на външни изпълнители икономически дейности са по пазарни цени и при	Приема се. Препоръката е отразена в Условията за кандидатстване.	Стр. 27, т. 16 „Приложим режим на минимални/държавни помощи“ от Условията за кандидатстване

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		условията на Известието на Комисията, така че цялото финансиране да е пренесено върху трети лица. Процедурата предвижда в режим на минимална помощ да се финансират дейности на национално представителните организации на работниците и служителите/работодателите, когато не се прилагат тръжни процедури, отговарящи на условията на т. 89 - 96 от Известието. По отношение на схемата за минимална помощ, считаме че в приложените документи са включени необходимите условия и изисквания на Регламент (ЕС) 2023/2831, като отбелязваме, че администраторът на помощ следва да прилага съответните контролни механизми, чрез които да се гарантира изпълнението на тези условия.	Приема се за информация. В т. 16 от Условията за кандидатстване е наличен следният текст: „В процеса на изпълнение на проекта, УО ще прилага контролни механизми, с които да гарантира, че всички условия на Регламент (ЕС) 2023/2831 са изпълнени. Контролните механизми са съвкупността от мерки, правила, процедури, официални източници на информация, посредством които администраторът на помощ проверява съответните обстоятелства, за да гарантира изпълнението на всяко едно условие от Регламент (ЕС) 2023/2831.“	Не е приложимо.
2	Софийски университет „Св. Климент Охридски“ 15.09.2025 г.	Във връзка с Ваше писмо № 04-3/02.09.2025 г. относно проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR000-3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничество и интернационализацията на висшите училища“, приложено изпращам писмени предложения и коментари от страна на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ по предоставените документи. А. По Условията за кандидатстване: 1. След посочването на минимален и максимален размер (с. 9 от Условията за кандидатстване) да се добави следното изречение: „Минималният и максималният размер за едно проектно предложение се отнасят за едно професионално направление. Конкретният бенефициент може да включи в	1. Не се приема. Концепцията на процедурата не ограничава възможността за прилагане на единен подход и ефективно използване на ресурсите от висшите училища, независимо дали те са определени за водещи партньори по няколко професионални	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		проектното си предложение повече от едно от професионалните направления, за които е определен като конкретен бенефициент“. Във връзка с това: - Параграф 4 на с. 11 от УК да се редактира както следва: „Конкретният бенефициент – водещ партньор може да включи в проектното си предложение само професионалното направление, за което е определен за водещ партньор. Конкретният бенефициент може да подаде проектно предложение за всяко от	направления, или участват като партньори в няколко проектни предложения с различни техни професионални направления, при спазване на изискването водещият партньор да включи в проектно предложение само 1 професионално направление, за което е определен за водещ партньор. В тази връзка минималният и максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата са определени за проектно предложение без значение дали в проектно предложение всички висши училища – водещ партньор и партньори – участват само с професионалното направление, за което водещият партньор е определен за водещ, или са включени и други професионални направления, предложени от партньорите. Трябва да бъде спазено и изискването при разпределенията на средствата между водещия партньор и партньорите – водещият партньор да планира разходване на не по-малко от 50% и не повече от 70% от максималния размер на финансирането за проектно предложение. - Приема се частично. Текстът „Конкретният бенефициент – водещ партньор може да включи в проектното си предложение само професионалното направление, за което е определен за водещ партньор.“ е допълнен с: „Когато висше училище е определено за водещ партньор за	Стр. 11, т. 11. Допустими кандидати от Условията за кандидатстване

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		професионалните направления, за които е определен като такъв. Конкретният бенефициент може да включи в проектното си предложение повече от едно от професионалните направления, за които е определен като конкретен бенефициент“. - Параграф 5 на с. 13 от УК да се редактира както следва: „Конкретният бенефициент – водещ партньор за съответното професионално направление трябва да включи като партньор поне едно друго висше училище от същото професионално направление или от друго професионално направление, ако то допринася за развитие на професионалното направление на водещия партньор. В случай, че конкретният бенефициент включва в проектното си предложение повече от едно професионално направление, за които е определен като такъв, това се отнася за всяко едно от включените професионални направления.“ - Параграф 8 на с. 13 от УК за кандидатстване да се редактира както следва: Максималният брой на висши училища, които може да бъдат включени в едно проектно предложение, е 3 висши училища – водещ партньор и партньори. <i>В случай, че конкретният бенефициент включва в проектното си предложение повече от едно професионално направление, за които е определен като такъв, това се отнася за всяко едно от включените професионални направления.</i>“ - В т.2 на с. 16 от УК да се добави следния текст: „В случай, че конкретният бенефициент включва в проектното си предложение повече от едно	<i>повече от едно професионално направление, следва да подаде отделни проектни предложения за всяко едно от професионалните направления, за които е определено за водещ партньор.</i>“, като редакцията е съобразена с концепцията на процедурата. - Не се приема. Предложеното допълнение не съответства на концепцията на процедурата. - Не се приема. Предложеното допълнение не съответства на концепцията на процедурата. - Не се приема. Предложеното допълнение не съответства на концепцията на процедурата.	Не е приложимо. Не е приложимо. Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		професионално направление, за които е определен като такъв, за всяко професионално направление се разработват отделни работни пакети. Мотиви: Подаването от конкретният бенефициент на проектно предложение, включващо повече от едно професионално направление дава възможност за по-интегрирани проектни предложения, единен подход, по-ефикасно и ефективно използване на ресурсите и управление чрез съвместно осъществяване или изпълнение на част от дейностите за отделните професионални направления. Същевременно това ще спомогне за облекчаване на процеса на оценяване на проектите предложения и на отчитане и мониторинг в хода на изпълнението на проектите. Обръщаме внимание на факта, че Софийският университет „Св. Климент Охридски“ е определен като конкретен бенефициент за 14 професионални направления. 2. Не е ясно дали професионалните направления, с които се включват висши училища партньори трябва да е от списъка на приоритетните професионални направления (приложение VII към условията за кандидатстване). Ако е така това да се посочи изрично в следното изречение на с. 13 от Условията за кандидатстване: „Конкретният бенефициент – водещ партньор за съответното професионално направление трябва да включи като партньор поне едно друго висше училище от същото професионално направление или от друго професионално направление, ако то допринася за развитие на професионалното направление на водещия партньор.“ 3. Да се прецизира, евентуално с допълнително обяснение	2. Приема се. Текстът е допълнен по следния начин: <i>„Всяко висше училище може да участва като партньор в едно или няколко проектни предложения, насочени към различни негови професионални направления, без значение дали съответните професионалния направления са приоритетни или не.“</i> 3. Приема се частично. С оглед еднозначно	Стр.13, т. 12 „Допустими партньори“ от Условията за кандидатстване Стр. 11, т. 11 „Допустими

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		в бележка под линия, формулировката на хоризонталния резултат „Поне 50% от оценките на студентите да се формират от текущо оценяване“ от гледна точка на начина на измерване. Същата редакция да се приложи и в т. 16 на Методолията и критериите за оценка на проектни предложения (Приложение X към Условиата за кандидатстване). Мотиви Не е ясно 50% от кои оценки се измерват, което позволява различни интерпретации (за учебна дисциплина, за учебен план, за професионалното направление като цяло или само за новите и актуализирани бакалавърски и магистърски програми и пр.?) 4. Да се добавят нови поддейности към дейност 1: 1.14. Провеждане на изследвания за потребностите и нагласите на младите хора по отношение на избора на образователни направления, мотивацията им за участие във висшето образование и готовността им да развият ключови компетентности в приоритетното направление. 2. Провеждане на изследвания за потребностите на работодателите от знания, умения и компетентности, необходими за успешна реализация на пазара на труда, с	третиране на изискването за постигане на трите хоризонтални резултати от всички висши училища, включени в проектни предложения по процедурата, текстът „В периода на изпълнение на проектите, всяко участващо висше училище трябва да постигне и следните хоризонтални резултати за професионалните направления, които са включени в проектните предложения“ е прецизиран по следния начин: „В периода на изпълнение на проектите, всяко участващо висше училище трябва да постигне и следните хоризонтални резултати за професионалните направления, с които висшето училище участва в съответното проектно предложение“. Във връзка с това са допълнени текстовете в т. I. Общи изисквания, приложими за всички категории разходи на Приложение XVIII. Условия за възстановяване на разходите към Насоките за кандидатстване. 4. Приема се за сведение. В случай че за целите на разработването на нови програми/разширяването на бакалавърски и магистърски програми с компетентностни профили е необходимо провеждане на проучвания на потребностите на работодателите/студентите, разходите за тях са допустими в рамките на Други преки и непреки разходи (40% от преките разходи за персонал) при определяне на стойността на	кандидати“ от Условиата за кандидатстване; Стр. 3, т. I. Общи изисквания, приложими за всички категории разходи на Приложение XVIII. Условия за възстановяване на разходите Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		цел съгласуване и разработване на адекватни компетентностно базирани учебни програми в съответното приоритетно направление. Мотиви В условията за кандидатстване е предвидено проектните дейности да се основават на конкретни потребности на висшите училища и целевите групи, като в логическите матрици се изисква описание на методите за идентифициране на тези потребности. Включването на систематични проучвания ще осигури надеждна и актуална емпирична база за актуализация на учебните планове и програми. Резултатите от проучванията ще подпомогнат разработването и въвеждането на компетентностно базирани курсове и програми, релевантни на пазара на труда и на социално-икономическите потребности в съответното приоритетно направление. Това ще гарантира по-висока ефективност на образователния процес, по-добро съответствие между придобиването на знания и умения и реалните изисквания на работодателите, както и по-успешна професионална реализация на завършилите. Б. По Приложение VII Списък на водещите партньори по приоритетни направления 5. да се добави приоритетно направление 1.3 Педагогика на обучението по... с водещ партньор Софийски университет „Св. Климент Охридски“. Мотиви ПН 1.3 Педагогика на обучението по... е включена в списъка одобрен от Комитета за наблюдение, но е	съответния Работен пакет. Обръщаме внимание, че проектните дейности следва да се основават на конкретни потребности на висшите училища и целевите групи, идентифицирани на подготовка на проектните предложения и обосновани в логическата матрица за всяко професионално направление, включено в проекта. 5. Не се приема. Приоритетните професионални направления, за които са определени водещи партньори по процедурата, са в съответствие с ПМС № 64 от 25 март 2016 г. за условията и реда за утвърждаване на броя на приеманите за обучение студенти и докторанти в държавните висши училища и за приемане на списък на	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		пропуснато в списъка в приложение VII към условията за кандидатстване В. По Условия за възстановяване на разходите (приложение XVIII към Условията за изпълнение) 6. В текста за Микроданни участници (с. 2) да отпадне следното изречение: „Данните в документа Микроданни участници (ЕСФ) трябва да са обвързани с отчетения напредък и постигнатите резултати и индикатори, посочени в документа Технически отчет.“	приоритетните професионални направления и на списък на защитените специалности. Към момента на одобрение на Методологията и критериите за подбор на операция, в Приложение № 2 към чл.7 от ПМС № 64/2016 г. е било включено ПН 1.3 „Педагогика на обучението по...“, съответно това професионално направление е било включено от УО в Приложение 1 към Методологията и критериите за подбор на операция. Впоследствие е извършено изменение на ПМС № 64/2016 г. (ДВ, бр.47 от 10 юни 2025 г.), с което професионално направление 1.3 „Педагогика на обучението по...“ отпада от Списъка с приоритетните професионални направления (Приложение № 2 към чл. 7 от ПМС № 64/2016 г.). В тази връзка, при подготовката на Насоките за кандидатстване по процедурата това професионално направление е изключено от Списъка с конкретните бенефициенти по професионални направления (Приложение VII към Условията за кандидатстване). 6. Не се приема. Отчитането на индикаторите и отчитането на Микроданни участници (ЕСФ) са два отделни етапа при подготовката и представянето на Техническият отчет. Поради тази причина са предвидени различни правила, а именно как се отчитат лицата, какви данни се събират за тях и други. Таблица	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		Мотиви Освен ако няма съществена промяна в начина попълване на микроданните за участниците свързането на микроданните с отчетения напредък, постигнати резултати и индикатори е в противоречие с начина на отчитане на индикаторите, описан на с. 7-8 от Условиата за кандидатстване. В микроданните едно лице се отчита само веднъж, независимо от това в колко дейности е участвал и с колко индикатора ще бъде отчитан. Според описанието на индикаторите едно лице може да бъде отчетено чрез повече от един индикатор. Наред с това не е ясно как ще бъдат описвани резултатите в Микроданните. Не на последно място, ако индикаторите се отчитат в ИСУН (с. 1), какъв е смисълът да се включват в Микроданните? 7. В таблицата с доказателствените документи (ред 4 на с. 5) да се синхронизира текста в лявата и в дясната колона, като по т. 4 и 5 след „разширените“ се добавят думите „и разработените нови“. Мотиви В лявата колона е включено разширяване на бакалавърски и магистърски програми с компетентностни профили, вкл. разработване на нови програми, в дясната колона разработените нови програми липсват.	Микроданни отразява всички лица, които са целева група по проекта и са взели участие в проектните дейности, като в нея се включва информация именно кога лицето е влязло и е напуснало/прекратило участието си в тези дейности. Поради тази причина Таблица Микроданни към всеки ПОД следва да отразява всички включени лица до момента, както и новопостъпилите. Проследяването им, че действително са участвали в проекта е възможно именно чрез обвързването им с отчетения напредък и постигнатите резултати и индикатори. Посоченото е част от управленските проверки, както на Управляващия орган, така и на одитирация орган – ИА ОСЕС. 7. Не се приема. В Условиата за възстановяване на разходите (приложение XVIII към Условиата за изпълнение) доказателствените документи по отношение на новите програми са разписани на стр. 6 в т.6 и т.7: „6) Списък на разработените нови бакалавърски и магистърски програми, съдържащ наименование на програмата и имена на специалиста/ите създали продукта. 7) Утвърдените нови бакалавърски и магистърски програми“	Не е приложимо

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		8. В булета за присъствените списъци (с. 8) да се добави следния текст „или линк към виртуална класна стая или онлайн среща) Мотиви При настоящата редакция се изключва възможността за обучение в електронна среда, което е в противоречие с общата философия на процедурата, ориентирана към дигитализация на обучението. Наред с това практиката е показала, че обучението в електронна среда е много по-гъвкаво и лесно за планиране от гледна точка времето на лекторите и обучаваните, както и по отношение на осигуряването на помещения. Г. По приложение XI ТЕРЕС 9. Да се поясни какво е отношението на приложение XI Терес към настоящата процедура и как посочените в него стойности са относими към настоящата покана. Д. По представянето на разходите 10. Препоръчително е всички стойности във финансовата документация да бъдат заложени само в евро Мотиви Дейностите и разходите ще се извършват след присъединяването на България към Еврозоната, респ. след въвеждането на еврото като официална валута на Република България. По този начин се избягва риска от объркване.	8. Приема се. Предложението е отразено в описанието на Условия за възстановяване на разходите (приложение XVIII към Условията за изпълнение) 9. Приема се. Текстовете в т. 14.2 от Условията за кандидатстване са допълнени. 10. Не се приема. Насоките за кандидатстване са съобразени с последните функционалности на ИСУН за програмен период 2021 – 2027 г. След въвеждане на еврото като официална валута ще бъдат приложими разпоредбите на Закона за въвеждане на еврото в Република България. В случай на необходимост и при допълнителни указания на национално ниво, Управляващият орган ще издаде указания към Конкретния бенефициент.	Стр. 8, УВР Стр. 21-22, т. 14.2. „Допустими разходи“ от Условията за кандидатстване Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
	Философски факултет и Исторически факултет 16.09.2025 г.	Предложение: Параграф 4 на стр.1 от УК да се редактира както следва: „Конкретният бенефициент – водещ партньор може да включи в проектното си предложение само професионалното направление, за което е определен за водещ партньор. При необходимост, конкретният бенефициент – водещ партньор може да включи в проектното си предложение за професионалното направление, за което е определен за водещ партньор и допълнителни професионални направления, които допринасят за развитието на приоритетното направление, независимо дали са част списъка на приоритетните професионални направления (приложение VII към условията за кандидатстване) или не.“ Мотиви: Рамката на компетентностите представлява структуриран модел, на базата който се описват и дефинират ключови знания, умения, нагласи и поведенчески прояви, необходими за ефективно изпълнение на дадена дейност или за постигане на определена цел. Компетентностно базираното обучение е насочено към развиване на умения и компетентности, които позволяват постигането на конкретни цели, свързани с практическото приложение на знанията в реални ситуации, а не само с усвояването на теоретични знания. За неговото ефективно прилагане е необходимо интегриране на знания и умения, които рядко са ограничени в рамките само на едно професионално направление. Компетентностният подход по определение включва в обучението развиване и усъвършенстване на личните, социалните компетентности и на компетентностите за	- Не се приема. Предложеното допълнение не съответства на концепцията на процедурата.	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		учене от ранна детска възраст, активно знание, развиване и усъвършенстване на умения за решаване на проблеми с различна сложност в реални всекидневни ситуации. Компетентностният подход предполага съчетаване на различни дисциплини и обхваща развиването на лични, социални и граждански компетентности, както и умения за учене през целия живот. Той насърчава усъвършенстването на способността за решаване на проблеми с различна сложност в реални всекидневни ситуации. Залага се на методи за активно учене – игрови, проектно базирано обучение, учене чрез преживяване и откриване, интердисциплинарни форми и др., които са сред основните методи на преподаване в направления в професионални направления извън Списъка на определените приоритетни професионални направления (Приложение VII към Условията за кандидатстване). Включването на професионални направления извън рамките на определените приоритетни професионални направления в проектните предложения ще позволи разработването на висококачествени и практически приложими програми. Това ще допринесе както за по-висока ефективност на компетентностно базираното обучение, така и за обогатяване на приоритетните направления чрез интердисциплинарност и интегриране на добри практики.		
3	Асоциация на индустриалния капитал в България 15.09.2025 г.	Първо бихме искали да благодарим за изпратените документи за обсъждане на проекта на Условия за кандидатстване по процедура BG05SFPR002-1.005. След внимателен прочит изразяваме нашето удовлетворение, че са взети предвид нашите коментари представени по време на Комитета за наблюдение. Но бихме искали да отправим едно допълнително предложение, което касае		

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		задължителното участие на национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите в Дейност 1. Съгласно проекта на Условието за кандидатстване, участието на социалните партньори е предвидено като задължително в Дейност 1. Практическото приложение на тази разпоредба, в съчетание с режима de minimis, поражда съществени затруднения и според нас би блокирало процедурата. В рамките на Комитета за наблюдение ние наистина предложихме участието ни в процедурата да бъде ясно посочено, но и изрично посочихме, че според нас дейностите, допустими за финансиране, в които участват социалните партньори не водят до предоставяне на икономически предимства за нас и не би следвало да представляват държавна помощ. Настоящата редакция обаче ясно подчертава, че нашето участие е в режим на минимална помощ. С оглед на това от една страна да имаме реално участие в процеса на подготовка на новите програми, а от друга това участие да бъде максимално ефективно и да не ограничава ВУ при подготовката и изпълнението на проектите, ние предлагаме текстът в т. 12, на стр. 12 от Условието за кандидатстване да бъде прецизиран, като се съобрази с разпоредбите на чл. 34, чл. 35 и чл. 36 от Кодекса на труда и формулировката да придобие следния вид: „Представителни организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище, организирани съгласно чл. 34 и 35 от Кодекса на труда и признати по реда на чл. 36 от Кодекса на труда, както и техни регионални структури и членуващи в тях браншови/отраслови организации.“ Съответно, за доказване на представителността следва да	Не се приема. Отчитайки че висшите училища в България имат национална, а не регионална насоченост, УО не приема за обосновано регионални структури на национално представителни организации и членуващи в тях браншови/отраслови организации да бъдат добавени като конкретни бенефициенти по процедурата.	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
16.09.2025 г.		се изиска: • за национално представителните организации – удостоверение по чл. 36, ал. 6 от Кодекса на труда; • за регионалните структури и членуващите в тях браншови/отраслови организации – удостоверение за представителност по чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда. Подобна редакция е в съответствие с одобрените решения на Комитета за наблюдение критерии за избор на операция и същевременно разширява възможностите за участие на социалните партньори чрез възможността да се ангажират и техните браншови организации, които са самостоятелни юридически лица. Членовете на тези организации имат богат опит в подготовката на ДОС, участват в Секторните съвети на уменията и биха били много полезни при подготовката на програмите, тъй като това пряко касае и намирането на подходящи човешки ресурси за техните членове. По този начин се гарантира, че проектните дейности ще отразяват спецификата на отделните икономически сектори и ще отговарят в по-висока степен на потребностите на пазара на труда. Още веднъж подчертаваме, че подобна редакция не само не противоречи на вече одобреното от Комитета за наблюдение, но е и законосъобразна, и не на последно място отваря възможност за по-широко включване на специалисти, които имат пряк практически ангажимент към отделните сектори и могат да съдействат за ефективно реализиране на дейностите. Това ще осигури по-висока степен на съответствие между проектните предложения и реалните потребности на пазара на труда. Във връзка с изпратеното предложение от страна на АИКБ за допълнение на изпратените Условия за	Приема се. С оглед осигуряване на обективна възможност за конкретните бенефициенти –	Стр.14, т.12. Допустими партньори“ от Условията

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		кандидатстване, моля в случай, че не приемете даденото предложение, да отпадне задължителното участие на национално представителните организации в дейност 1, поради посочени в предходното ни писмо мотиви.	висши училища да изпълнят всяка една от допустимите дейности и поддейности, за които е установена необходимост от тяхното изпълнение в конкретното проектно предложение, текстът „Задължително е включване на партньор национално представителна организация на работниците и служителите и/или национално представителна организация на работодателите, когато в проектно предложение е включена някоя от следните поддейности от Дейност 1“ е преформулиран по следния начин: „Препоръчва се включване на партньор национално представителна организация на работниците и служителите и/или национално представителна организация на работодателите, когато в проектно предложение е включена някоя от следните поддейности от Дейност 1.....“.	за кандидатстване
4	Висше военноморско училище „Н. Й. Вапцаров“ 16.09.2025 г.	Изказваме благодарност за включването на ВВМУ "Н. Й. Вапцаров" в списъка на конкретните бенефициенти по процедура BG05SFPR001-3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“ по Програма „Образование“ 2021-2027 г. Във връзка с предстоящото изпълнение на проект по горепосочената процедура, се обръщаме към Вас с разяснение и предложение, които следва да бъдат взети предвид при окончателното разписване на Условиата за кандидатстване и изпълнение на проектите: Във ВВМУ „Н. Й. Вапцаров“ работят както	Приема се за информация. По процедурата не са въведени специални изисквания за начините на възлагане на функции по управлението или изпълнението на проектите, съответно следва да се прилагат разпоредбите от приложимите нормативни документи	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		военнослужещи (на служебни правоотношения), така и цивилни служители (на трудови правоотношения). При определяне на екип за изпълнение на проект по програмата, е необходимо участие на представители и от двете категории служители. Съгласно чл. 188, ал. 2, т. 3 от Закона за отбраната и въоръжените сили (ЗОВС), за военнослужещите съществува законова забрана за сключване на трудови договори по смисъла на Глава пета, раздел I от Кодекса на труда, както и на допълнителни споразумения по чл. 119 от КТ. "Несъвместимост с военната служба не е налице при участие в изпълнението на проекти, свързани с дейността на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия и финансирани по програми или механизми на Европейския съюз или други международни програми и договори въз основа на сключен граждански договор“. Същевременно, чл. 118, ал. 5, т. 2 от ЗОВС предвижда, че несъвместимост с военната служба не е налице, когато военнослужещи участват в изпълнението на проекти, свързани с дейността на Министерството на отбраната, негови подчинени структури или Българската армия, които се финансират по програми или механизми на Европейския съюз, или други международни програми и договори, въз основа на сключен граждански договор. От това следва, че в случай че за служителите на водещия партньор / партньора по проекта бъде въведено изискване за задължително сключване на допълнителен трудов договор или допълнително споразумение към съществуващ трудов договор за участие в проект, военнослужещите няма да могат да бъдат включени в		

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
	17.09.2025 г.	проектните екипи. Това би ограничило участието на основна част от научния и преподавателския състав на военните висши училища. С оглед на изложеното, предлагаме в правилата за допустими разходи да бъде изрично предвидено, че възлагането на ангажименти по проектите може да се осъществява не само чрез трудови договори, но и чрез граждански договори, когато това е необходимо за участието на военнослужещи, попадащи в обхвата на чл. 118, ал. 5, т. 2 от ЗОВС. Гражданските договори (договор за услуга/поръчка по ЗЗД) не попадат под ограниченията на КТ, а именно те са допустимият вариант по чл. 118, ал. 5, т. 2 от ЗОВС. Считаме, че приемането на това предложение е необходимо условие за законосъобразно и ефективно изпълнение на проектите по процедура BG05SFPR001-3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“ по Програма „Образование“ 2021–2027 г. От името на Висшето военноморско училище "Н.Й.Вапцаров" изпращам писмено предложение за допълване на правилата и насоките в процедура BG05SFPR001-3.006: Във връзка с ЗОВС и на основание чл. 188 ал. 4 от Закона за отбраната на въоръжените сили на Република България военнослужещите имат право да работят по граждански договор за извършване на дейности по програми, подкрепени от ЕФРР, ЕСФ+, Кохезионния фонд, ФСП и ЕФМДРА. Същото не се счита за несъвместимост с военната служба.		

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		Поради посоченото да бъде включено, че за участници в проекти по процедура BG05SFPR001-3.006, които са военнослужещи е допустимо участие по граждански договор при изпълнение на дейности по проекта.		
5	Конфедерация на независимите синдикати в България 16.09.2025 г.	Във връзка с изпратените документи за обсъждане на проекта на Условия за кандидатстване по процедура BG05SFPR002-1.005 и предвид направените от страна на социалните партньори коментари и предложения по време на заседанието на Комитета за наблюдение през м.април, напълно подкрепяме коментара и предложенията, изпратени от колегите от АИКБ във връзка с участието на национално представителни организации на работодателите и на работниците и служителите в Дейност 1. Подкрепяме предложението на АИКБ текстът в т. 12, на стр. 12 от Условията за кандидатстване да бъде прецизиран, като се съобрази с разпоредбите на чл. 34, чл. 35 и чл. 36 от Кодекса на труда и формулировката да придобие следния вид: „Представителни организации на работодателите и на работниците и служителите на национално равнище, организирани съгласно чл. 34 и 35 от Кодекса на труда и признати по реда на чл. 36 от Кодекса на труда, както и техни регионални структури и членуващи в тях браншови/отраслови организации.“ Съответно, за доказване на представителността следва да се изиска: • за национално представителните организации – удостоверение по чл. 36, ал. 6 от Кодекса на труда; • за регионалните структури и членуващите в тях браншови/отраслови организации – удостоверение за представителност по чл. 36, ал. 8 от Кодекса на труда.	Не се приема. Отчитайки че висшите училища в България имат национална, а не регионална насоченост, УО не приема за обосновано регионални структури на национално представителни организации и членуващи в тях браншови/отраслови организации да бъдат добавени като конкретни бенефициенти по процедурата.	Не е приложимо.
6	Конфедерация на труда	Във връзка с изпратеното предложение от Ваша страна,	Не се приема. Отчитайки че висшите училища	Не е приложимо.

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
	"Подкрепа" 16.09.2025 г.	КТ“ Подкрепа“ изразява съгласие с предложенията на АИКБ.	в България имат национална, а не регионална насоченост, УО не приема за обосновано регионални структури на национално представителни организации и членувачи в тях браншови/отраслови организации да бъдат добавени като конкретни бенефициенти по процедурата.	
7	Министерство на образованието и науката 19.09.2025 г.	Във връзка с Ваше писмо с рег. № 02-207/02.09.2025 г. относно съгласуване на проект на Насоки за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 и в съответствие с чл. 14, ал. 1 от Наредба № 4 от 22.07.2016 г. за определяне на реда за съгласуване на проектите на документи по чл. 26, ал. 1 (Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение) от Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ДВ, бр. 51/2022 г.) Министерството на образованието и науката съгласува проекта на Насоки за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“ със следните бележки: 1) По проект BG05SFPR001-3.002-0001 „От висше образование към заетост“ е предвидена Поддейност 2.4. Обучение на преподаватели, кариерни консултанти, експерти по осигуряването на качеството и други служители във висшите училища, насочена към обучения на преподаватели във висши училища (ВУ) за повишаване на проектната компетентност и култура за работа в европейски и други проекти и мрежи, вкл. в	Приема се. В допълнение на текста в т. 13 „Дейности, допустими за финансиране“ от Условията за кандидатстване „Недопускането на двойно финансиране на дейности и представители на целеви групи ще се спазва както на етап кандидатстване и на етап договаряне (чрез декларация), така и по време на изпълнението на проекта (чрез проверки за	Стр. 6, т. 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ от Условията за кандидатстване

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		мултикултурна и многоезикова среда, обучения за въвеждане на образователни програми за насърчаване на предприемачеството и уменията за работа на студентите, обучения за преподаване на съдържание по финансова грамотност и управление на личните финанси. В настоящата процедура има сходна дейност – Дейност 4. Обучение на служители на администрацията на ВУ за работа в мултикултурна и многоезикова среда. С оглед избягване на двойно финансиране и припокриване на дейности считам за необходимо да се прецизира формулировката на дейността или да се въведе подходящо изискване към потенциалните бенефициенти по процедура 3.006 „Развитие на компетентностно базираното обучение, сътрудничеството и интернационализацията на висшите училища“ за недопускане на двойно финансиране. 2) МОН изпълнява национална програма „Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“, приета с Решение № 237 от 19 март 2021 година на Министерския съвет, в рамките на дейностите по която са предвидени информационни кампании за популяризиране на българското висше	двойно финансиране, анкетни карти, справки за участниците. и др.). За целта на етап кандидатстване кандидатът и партньорите попълват и подават Декларация на кандидата/партньора (Приложение I към Условието за кандидатстване). В процеса на изпълнение на проекта, УО на ПО ще следи за демаркация с други програми и проекти с цел недопускане на двойно финансиране.“, в т. 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ на Условието за кандидатстване е добавен следният текст: „Ще бъде осигурена демаркация на ниво дейности и целеви групи с процедура BG05SFPR001-3.002 „От висше образование към заетост“ по Програма „Образование“ по отношение на предвидените дейности по настоящата процедура за обучение на преподаватели и служители в администрацията на висши училища за работа в мултикултурна и многоезикова среда.“ 2. Приема се. В т. 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ е добавен следният текст: „По отношение на предвидените по настоящата процедура дейности за популяризиране на българските висши училища в чужбина е осигурена демаркация с Национална програма	Стр. 6, т. 6 „Цели на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата и очаквани резултати“ от Условието за кандидатстване

№	Физическо/Юридическо лице подало коментара	Коментари	Приема/ Не приема Мотиви	Къде е отразен коментарът в НК ¹ (стр., раздел, точка, приложение №)
		образование в чужбина. В процедура по изготвяне и обсъждане е и нова национална програма, която също предвижда форми на популяризиране на висшите училища у нас, след приключване на настоящата. Във връзка с това считам за необходимо Дейност 6. Популяризиране на българските висши училища от проекта на Насоки за кандидатстване по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ BG05SFPR001-3.006 да отпадне или да се прецизира с оглед избягване припокриването на дейности. В допълнение на гореизложеното считам, че насоките за кандидатстване по визираната процедура кореспондират с националната политика на страната, със Стратегията за развитие на висшето образование в Република България за периода 2021 – 2030 г. и с Националната програма за развитие на България 2030.	<i>„Популяризиране на българското висше образование и улесняване на достъпа за кандидатстване на лица от българска народност, живеещи в чужбина, за обучение в български висши училища“, която е насочена към привличане на лица от българската диаспора за обучение в български висши училища, докато настоящата процедура се фокусира върху участие на висшите училища в студентски борси в чужбина за привличане на студенти от други националности.“</i>	